

Vest-Telemarkrådet

INNKALLING TIL RÅDSMØTE

Til: Ordførarane og rådmennene i Vest-Telemark
Dato: Tysdag 17. oktober 2023 kl. 10.00 – 13.00
Stad: Fyresdal næringshage

Kviteseid, 10. oktober 2023

Rådsmøte tysdag 17. oktober 2023

Kl. 09.30-10.00	Enkel servering
Kl. 10.00-12.00	Møte i Vest-Telemarkrådet
Kl. 12.00-13.00	Lunsj
Kl. 13.00-14.00	Besök i Hamaren Aktivitetspark - hugs gode sko og eventuelt regntøy

Venleg helsing Vest-Telemarkrådet

*Halvor Homme,
avtroppende regionordførar*

*Anne Aasmundtveit
regionrådsleiar*

SAKLISTE

Rådsmøte tysdag 17. oktober 2023

Sak 32/2023 Referatsaker

- Referat førre møte

Sak 33/2023 Orienteringar

- Brannsjef Torbjørn Lia i Vest-Telemark brannvern IKS ynskjer å orientere om oppretting av eit kommunalt oppgåvefellesskap (KO) for beredskap

Sak 34/2023 Framlegg til høyringsuttale - endring i vannforskrifta

Sak 35/2023 Drøftingsnotat: 3-årig(e) prosjekt med fokus på småbruk og berekraft

Sak 36/2023 Drøfting av strategi med 4-årig handlingsprogram for Vest-Telemark interkommunale politisk råd

Sak 37/2023 Møte med stortingsbenken 14. november 2023

Sak 38/2023 Eventuelt

Sak 39/2023 Konstituering av interimstyre 17. oktober – 5. desember 2023

Referat frå møtet i Vest-Telemarkrådet 29. august 2023 kl. 10.00-13.00 på Morgedal hotell

Tilstades:

Regionordførar og ordførar i Nissedal Halvor Homme
Regionvaraordførar og ordførar i Kviteeid Bjørn Nordskog
Ordførar i Tokke Jarand Felland
Ordførar i Fyresdal Erik Skjervagen
Ordførar i Vinje Jon Rikard Kleven
Ordførar i Seljord Beate Marie Dahl Eide
Kommunedirektør i Nissedal Sverre Sæter
Rådmann i Vinje Jan Myrekrok
Kommunedirektør i Fyresdal Ulf Pedersen
Kommunedirektør i Tokke Finn Arne Askje
Kommunedirektør i Kviteeid Laila Thorsen
Kst. statsforvaltar i Vestfold og Telemark Fred-Ivar Syrstad
Rådgjevar samordningsstab hos Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark Petter Lodden
Regionrådsleiar i VTR Anne Aasmundtveit
Utviklingsleiar i VTR Torunn Raftevold Rue
Digitalisingsleiar i VTR Hans Inge Hagen
Administrativ representant frå Vestfold og Telemark fylkeskommune Johannes Rindal

Sak 24/2023 Referatsaker

Vedtak: *Referatsaker vart tatt til orientering*

Sak 25/2023 Orienteringar

Regiondirektør, regionkontor for Vestfold og Telemark, i Innovasjon Norge Anniken Fægri Damm-Larsen presenterte ulike ordningar og fokusområde i Innovasjon Norge.

Vedtak: *Rapporten vart tatt til orientering.*

Sak 26/2023 Reiselivsstrategi 2023 – 2033 for Vest-Telemark

Reiselivsdirektør Anne-Hege Svartdal i Visit Telemark presenterte felles reiselivsstrategi for Vest-Telemark.

Vedtak: *Vest-Telemarkrådet rår kommunane i Vest-Telemark til å vedta vedlagte Reiselivsstrategi 2023 – 2033 for Vest-Telemark slik den ligg føre.*

Sak 27/2023 Forslag til justert budsjett 2023

Regionrådsleiaren la fram justert budsjett for 2023.

Det vart påpeikt at det er nytta kun kr 5.000 på småbruksprosjektet i 2023. Ei tydeleg tilbakemelding frå rådet er at administrasjonen skal prioritere småbruksprosjektet enda meir då dette er eit prosjekt det er verdt å satse på.

Vedtak: *Vest-Telemarkrådet godkjenner det framlagte forslaget til justert budsjett 2023.*
Kr. 960.000 i mindreforbruk vert overført disposisjonsfondet.

Sak 28/2023 Høyring – NOU 2023:9 Generalistkommunestystemet
Utviklingsleiaren la fram utkast til uttale.

Vedtak: *Vest-Telemarkrådet vedtek høyningsuttale til NOU 2023: slik den ligg føre.*

Sak 29/2023 Vest-Telemarkkonferansen 2024

Regionrådsleiar la fram saka og presenterte at *kompetanse og rekruttering* er forslag til tema på neste års konferanse.

Innspel i møtet:

- Rådet støtta opp under tema
- Det må vera substans i det som vert presentert, og viktig at ein kan lære av foredragshaldarane.
- Flyktningane er ein viktig ressurs som ein bør inkludere.
- Bør ha ein brei inngang til tema.
- Bustad og bustadpolitikk er viktig i arbeid med rekruttering.
- Bør bruke konferansen til å skape ein arena der ein kan skryte av regionen det som finnast her av m.a. næring og skape stoltheit over regionen.

Vedtak: *Programkomiteen tek med seg innspela frå Vest-Telemarkrådet inn i det vidare arbeidet.*

Sak 30/2023 Avklaringar i samband med omorganiseringa

Regionordførar Halvor Homme la fram saka.

Rådet ber om at:

- Praksis og tidspunkt for møte med benken kan drøftast på det første møte med dei.
- Dersom det passar for benken 14. november, skal tema for dette møtet vera sak i rådsmøtet 17. oktober 2023.

Vedtak: *1) Noverande regiordførar Halvor Homme leiar møtet i arbeidsutvalet 3. oktober 2023 og møtet i Vest-Telemarkrådet fram til interimstyret er valt 17. oktober 2023.*
2) Administrasjonen skal gjera avtale med telemarksbenken 14. november 2023.

Sak 31/2023 Eventuelt

Ingenting kom opp under eventuelt

Sak 34/2023**Framlegg til høyringsuttale – endring i vannforskrifta**

Klima- og miljødepartementet (KLD) har sendt forslag til endringar i vassforskrifta på høyring den 30. august 2023.

Høyringsbrev og -notat ligg [her](#). Liste over høyringsinstansar finst i høyringsbrevet. Høyringsfristen er 21. november 2023.

Litt historikk og bakgrunn

Vassforskrifta vart innført i Norge på tidleg 2000-talet. Målet med vassforskrifta er å gje rammer for korleis miljømål skal fastsetjast i regionale vassforvaltningsplanar, beskytte/ta vare på elvar, innsjøar, kystvatn og grunnvatn mot kvalitetstap, sikre berekraftig bruk av vassførekomstane og forbetra miljøtilstanden (restaurere) i alle vassførekomstar som ikkje oppnår målet om god økologisk tilstand og kjemisk tilstand. Det blir gjort tiltak for at vatnet vårt skal ha ein god eller svært god miljøtilstand.

Figur: Forskjellen på dagens tilstand og miljømålet kan beskrives som et gap (avstanden). Tiltakene som skal gjennomføres skal tette gapet mellom dagens tilstand (både økologisk og kjemisk) og miljømålet.

Kjelde: Vannportalen

Forskrifta har blitt endra og oppdatert med jamne mellomrom. Det er viktig å sjå på formålsparagrafen i forskriften slik at ein har innblikk i kva som er målet med forskriften. Difor er § 1 sitert her:

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Forskriften skal sikre at godkjente vannforvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer revurderes og oppdateres hvert sjette år.

Det er i hovudsak foreslått desse endringane i vassforskrifta:

- Endringar i § 12 om ny aktivitet eller nye inngrep

I dag står dette i § 12 (uthevinga har vi gjort):

«§ 12. Ny aktivitet eller nye inngrep

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4–§ 7 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes:

- a. nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforekomst, eller*
- b. ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.*

I tillegg må følgende vilkår være oppfylt:

- a. alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand,*
- b. samfunnsnytten av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og***
- c. hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.*

Der ny aktivitet eller nye inngrep er gjennomført i planperioden, skal begrunnelsen for dette gjengis i oppdatert vannforvaltningsplan. Dersom det er gitt tillatelse til nye aktiviteter eller nye inngrep, skal dette også fremgå av vannforvaltningsplanen.»

Delar av den norske forskriftsteksten formidlar ikkje ordlyden i EU sitt vassdirektiv.

Endringane som no blir foreslått skal rette opp i dette. Det er ei presisering/modernisering tilpassa EU-direktivet. EFTA sitt overvakingsorgan (ESA) har ved fleire høve peika på dette. På bakgrunn av dei ulike språkversjonane (engelsk, dansk, svensk m.fl.) foreslår KLD at § 12 andre ledd bokstav b blir endra til følgjande:

«Inngrepene eller aktivitetene skal være begrunnet i overordnede samfunnsinteresser; eller deres nytte for menneskers helse, sikkerhet eller en bærekraftig utvikling skal være større enn nytten for miljøet og samfunnet av at miljømålene nås.»

Det vart gjeve ut ei presisering frå KLD om bruk av § 12 i vassforskrifta den 9. juli 2021.

I ein del lover og forskrifter er det ofte eit tungt og vanskeleg språk. Denne lange setninga i andre ledd bokstav b, må skrivast enklare slik at det er meir forståeleg. Vi forstår at det må til ei presisering og ei modernisering for å tilpasse EU sitt direktiv.

Om ein les oppatt siste delen av den lange setninga «..... eller en bærekraftig utvikling skal være større enn nytten for miljøet og samfunnet av at miljømålene nås.», får ein inntrykk av at det manglar det eitt ord her i tillegg til at ein kanskje må byte ut *eller* med *og*.

Kan det då gje meir mening om det står (uthevinga har vi gjort): «.....**og** en bærekraftig utvikling **som** skal være større enn nytten for miljøet og samfunnet av at miljømålene nås»?

Vest-Telemarkrådet har difor dette forslaget til endring i § 12 andre ledd bokstav b:
«Inngrepene eller aktivitetene skal være begrunnet i overordnede samfunnsinteresser; eller de skal være begrunnet for deres nytte for menneskers helse, sikkerhet **og** en bærekraftig utvikling **som** skal være større enn nytten for miljøet og samfunnet av at miljømålene nås.»

- Endringar i § 28 om høyring og § 29 om vedtak og godkjenning av regionale vassforvaltingsplanar

Det blir foreslått at høyringsperioden for planprogram, hovudutfordringar og utkast til oppdatert vassforvaltingsplan blir endra fra tre til seks månader, noko som er eit krav etter etter EU sitt vassdirektiv. Dette er meir ei praktisk innretting sidan erfaringane med tre månaders høyringsfrist er for kort.

KLD foreslår også at høyringa av oppdatert plan skjer seinast 18 månader før ny planperiode startar.

- Endringar i vassregioninndeling, i samband med fylkesdeling

KLD foreslår å gå tilbake til tidlegare vassregioninndeling som gjaldt før 1. januar 2020. Det vil seie at Vestfold og Telemark vassregion blir avslutta og erstatta av Vest-Viken vassregion som også inkluderer Buskerud fylkeskommune og areal innanfor Innlandet fylke. Buskerud FK blir foreslått som ny vassregionmyndighet, slik dei var før 2020.

- Endringar i § 33 påverkar ikkje kommunane sitt arbeid, men det gjer arbeidet til Miljødirektoratet enklare.

Alle desse endringane er foreslått til å gjelde frå og med 1. januar 2024.

Framlegg til vedtak:

Vest-Telemarkrådet støttar forslaget til endringane i §§ 28, 29 og 33 i vassforskrifta som KLD har lagt ut på høyring.

Når det gjeld endring i § 12 andre ledd bokstav b, må denne setninga formulerast på ein enklare og meir forståeleg måte.

Vest-Telemarkrådet denne endringa:

*«Inngrepene eller aktivitetene skal være begrunnet i overordnede samfunnsinteresser, eller de skal være begrunnet for deres nytte for menneskers helse, sikkerhet **og** en bærekraftig utvikling som skal være større enn nytten for miljøet og samfunnet av at miljømålene nås.»*

Sak 35/2023 Drøftingsnotat: 3-årig(e) prosjekt med fokus på småbruk og berekraft

Småbruksprosjekt

Vest-Telemarkrådet har i fleire år jobba med eit småbruksprosjekt som det i fleire møte har blitt uttrykt eit politisk ynskje om at blir løfta og tilført meir ressursar og innsats. Dette er eit prosjekt som kan definerast som særeigen for Vest-Telemark og eit prosjekt som har fått ein del merksemd rundt om i landet.

Det er Vest-Telemarkrådet sin administrasjon som har hatt ansvaret for å drive fram og koordinere prosjektet i samråd med landbruksforvaltinga i Vest-Telemarkkommunane, Hjartdal, Tinn og Drangedal.

Det står i arbeidsprogrammet 2022-2023 at småbruksprosjektet skal avsluttast i 2023.

Utgangspunktet for dette var at arbeidet skulle inngå i drifta til landbruksforvaltinga. Det ein veit no, er at det blir for krevjande utan ein koordinator og pådrivar.

Dersom administrasjonen har forstått dei politiske signalene rett, er det fremja forslag om at det blir rigga ei dedikert prosjektleiing finansiert av dei ni deltagande kommunane, men med tilsetting i Vest-Telemarkrådet. Dersom ein tenkjer seg å gå vidare, vil det uansett vera lurt å ta ei politisk vurdering på om ein skal invitere med seg dei andre tre deltagande kommunane eller om prosjektet skal konsentrere seg om småbruk/gardar i Vest-Telemark.

Definisjonen på småbruk er vid. I prosjektet er det både store og små bruk med. Vi brukar difor ofte å skrive småbruk/gardsbruk. Det som tar tid er å ta direkte kontakt med eigarane av eit småbruk/gard. Frå prosjektet starta tidleg i 2021, er det prøvd å kontakte opp mot 500 eigarar ved å skrive brev og følgje opp med telefon i etterkant. SSB-statistikken viser at det er mellom 21- 41 % av landbrukseigedomane med bustadbygning utan fast busetting i dei ni kommunane. Og det er i 2022 registrert 4095 landbrukseigedomar i dei same ni kommunane (SSB, 2022, definisjon på statistikken: *Omfatter eiendommer som har minst 5 dekar eid jordbruksareal og/eller minst 25 dekar produktivt skogareal. Statistikken bygger på data fra ulike registre, og eiendommer i Landbruksregisteret er utgangspunktet.*).

Tal selde bruk i prosjektet så langt, ligg på ca 50. Det er litt over 60 personar som er busette på desse bruka. Bortimot halvparten av dei 60, er tilflyttarar til regionen. Tala er usikre. Vi har over 150 personar/familiar som er interesserte i å kjøpe seg småbruk/gardar og som har registrert seg på lista vår på nettet.

Småbruksprosjekt kombinert med berekraft

Eit anna alternativ er å kombinere småbruksprosjektet med ei berekraftsstilling.

Det er forventa at kommunar jobbar mot grøn omstilling og fleire og fleire kommunar set av menneskelege ressursar til berekraftig innsats. Kommunane har eit ansvar for at drift og utvikling av både kommunale tenester og eigen organisasjon skjer på ein berekraftig måte.

Vest-Telemarkrådet vedtok i sak om revidert budsjett 2022 å tilsette ein 2-årig klimakoordinator under føresetnad av at alle kommunane vedtok felles klimaplan for Vest-Telemark. Då dette ikkje skjedde, vart ikkje ein klimakoordinator for 2 år engasjert og skjønnsmidlar omprioritert til å gjennomføre tiltak i klimaplan som alle kommunane kan vera med på. For tida vert det jobba med «Merket for berekraftig reiseliv», miljøfyrtårnsertifisering, ENØK-tiltak og landbruksprosjekt. Når det gjeld berekraftssertifisering av Vest-Telemark er dette eit kvalitetsmerke med internasjonal godkjenning som set krav om resertifisering innan tre år.

Ein dedikert berekraftsleiar/koordinator vil kunne ta medansvar for å starte arbeidet med å:

- Sikre god medverknad og deltaking i kommunane sitt klimaarbeid og sikre god framdrift av tiltaka i handlingsdelen
- Bidra til å skaffe eksterne midlar til ulike klima- og miljøprosjekt
- Auke innsatsen på omsetting av småbruk
- Starte resertifisering av «Merket for berekraftig reisemål»

I ei slik kombinert stilling med småbruk og berekraft, ser ein det som naturleg at prosjektet gjeld Vest-Telemarkkommunane.

Oppsummering av moglege løysingar:

- 1) 3-årig småbruksprosjekt i Vest-Telemark, finansiert av Vest-Telemarkrådet
- 2) 3-årig småbruksprosjekt i øvre Telemark, spleiselag mellom ni kommunar
- 3) 3-årig kombinert småbruk- og berekraftsprosjekt, finansiert av Vest-Telemarkrådet (utan Hjartdal, Tinn og Drangedal)

Eit fjerde alternativ er to ulike 3-årige prosjekt: Eit prosjekt for småbruk, finansiert av ni kommunar, og eit berekraftsprosjekt for Vest-Telemark finansiert av Vest-Telemarkrådet.

Årskostnaden av å drifte eit prosjekt med ei 100 % stilling vil vera ca 1,1-1,2 mill. Budsjett og forslag til finansiering vil kome i budsjett 2024 som skal handsamast i Vest-Telemarkrådet 14. november 2023 og i Vest-Telemarktinget 5. desember 2023 for endeleg vedtak.

Framlegg til vedtak: Vest-Telemarkrådet støttar forslag til løysing der eit 3-årig småbruk- og berekraftsprosjekt (utan Hjartdal, Tinn og Drangedal) vert innarbeidd i budsjett 2024 for Vest-Telemarkrådet.

Sak 36/2023

**Drøfting av strategi med 4-årig handlingsprogram for
Vest-Telemark interkommunale politisk råd**

Vest-Telemarkrådet blir no organisert som eit interkommunalt politisk råd (IPR). Alle dei seks deltakande kommunane har vedteke ei samarbeidsavtale der det med anna står at Vest-Telemarktinget har ansvaret for å godkjenne ein 4-årig strategi med handlingsprogram. Administrasjonen legg no fram eit utkast til ein 4-årig strategi med handlingsprogram til drøfting. Sjå vedlegg 1 Utkast til strategi med handlingsprogram.

Den framlagte strategien er bygd på arbeidsprogrammet 2022-2023. Sjå vedlegg 2
Arbeidsprogram 2022-2023. Dei tiltaka som administrasjonen har vurdert skal gå ut, er i raud skrift.

Administrasjonen vil innarbeide innspela og strategien blir lagt fram i Vest-Telemarkrådet 14. november før strategien blir endeleg vedteke i Vest-Telemarktinget 5. desember 2023.

Administrasjonen ser det som naturleg at handlingsprogrammet vert rullert annakvart år slik som det tidlegare arbeidsprogrammet blei.

Framlegg til vedtak:

Vedlagte dokument er eit godt utgangspunkt for strategi med handlingsprogram 2024-2027 for Vest-Telemark interkommunale politiske råd.

Følgjande innspel skal innarbeidast i strategien:

4-årig strategi med handlingsprogram

Innleiing

Vest-Telemark er ein naturleg region med kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje.

Vest-Telemarkrådet, eit samarbeidsorgan for dei seks kommunane, vart stifta i 1993 for å betre å kunne jobbe saman mot felles mål. Denne organisasjonen blir omdanna til eit interkommunalt politisk råd (IPR) 17. oktober 2023. Etter ny kommunelov §18.1 er det krav om at regionråd skal vere organisert som eit IPR der kvar deltakande kommune har vedteke ei samarbeidsavtale politisk. Rådet er eige rettssubjekt og har si lokalisering i Kviteseid sentrum.

I samsvar med den vedtekne samarbeidsavtala skal eit IPR ha ein 4-årig strategi med handlingsprogram. Det er regionrådet sitt øvste organ som skal vedta strategien, altså Vest-Telemarktinget.

Strategien 2024 – 2027 for Vest-Telemarkrådet har eit handlingsprogram som vert foreslått rullert annakvart år og som bygger vidare på det tidlegare arbeidsprogrammet 2022-2023.

Her har følgjande område vore vektlagt:

- samhandling over kommunegrenser for å gjera regionen attraktiv for busetnad, arbeid og oppleveling
- å sette viktige politiske saker på dagsordenen og jobbe for gjennomslag for desse
- at regionen skal vera levande der opparbeidd identitet og kultur vert videreført saman med innovasjon og nyskaping

I den nye strategien vil handlingsprogrammet omfatte seks satsingsområde (ikkje prioritert rekkefølgje):

Satsingsområda i handlingsplanen er:

- Regional utvikling
- Klima
- Næringsutvikling og offentleg tenestetilbod
- Samferdsel
- Digitalisering og tenesteutvikling
- Kompetanse og rekruttering

Dei ulike satsingsområda er knytt opp mot dei av FNs berekraftsmål som er aktuelle.

Det er særleg 9 av dei 17 berekraftsmåla som er relevante for strategien:

3 – God helse og livskvalitet

4 – God utdanning

8 - Anstendig arbeid og økonomisk vekst

9 - Innovasjon og infrastruktur

11- Berekraftige byar og lokalsamfunn

12 - Ansvarleg forbruk og produksjon

13 - Stoppe klimaendringane

15 - Liv på land

17 - Samarbeid for å nå måla

Moglegheiter og utfordringar i Vest-Telemark

Vest-Telemark har mange strukturelle fellestrekk som med andre utkantkommunar som t.d. store naturareal, variert næringsliv, mange hytter, folketalsnedgang, og eit behov for fleire innbyggjarar i yrkesaktiv alder.

Både folketalsnedgang over tid og framskrivingane frå SSB og Telemarksforsking viser at kommunane i regionen vil få utfordringar både når det gjeld tal innbyggjarar og demografi.

Regionen har ein fleirkjernestruktur med seks kommunesenter som utfyller kvarandre og har ulike funksjonar og tilbod. Ifølgje Telemarksforsking er dette til fordel for ein region som Vest-Telemark. Men sentralisering utgjer ei vesentleg utfordring. Utviklinga av statlege arbeidsplassar har vore svært negativ.

Det er stor mangel på eigna bustader i alle kommunane i Vest-Telemark. Det trengst både leilegheiter, bustadhus, utleigeeiningar, småbruk og gardar slik at tilboden er variert og godt. Småbruksprosjektet som ni kommunar i øvre Telemark har stått saman om, viser at det er stor etterspurnad etter småbruk og gardar. Erfaring viser at etterspurnaden er mykje større enn tilboden.

Vest-Telemarkrådet har i alle år veklagt felles innsats på å løfte standard på vegane i og til regionen. Det vera seg både fylkesvegar og statlege vegar. For å få gjennomslag for regionens interesser på dette feltet, er det stor semje og vilje til å stå saman om dei ulike vegprioriteringane.

Arbeidet med klimaplanen for dei seks kommunane i Vest-Telemark starta i 2019. Alle seks kommunane har vedteke ein klimaplan med sju ulike satsingsområde og handlingsdel for kvart satsingsområde. Det er nedsett eit klimaforum med ein administrativ representant frå kvar kommune og der Vest-Telemarkrådet sin administrasjon har koordineringsansvaret.

Kommunane har gått saman om ein felles reiselivsstrategi for dei 10 neste åra (2023-2033). Det blir arbeidd med «Merket for berekraftig reisemål» i regionen. Merkeordninga er forvalta av Innovasjon Norge og er ei internasjonal godkjent ordning.

Vest-Telemarktinget vedtok felles nullvisjonsplan 6. desember 2022. Planen legg føringar og konkrete tiltak for korleis regionen kan jobbe saman får å få null skadde og drepne i trafikken. Vest-Telemarkrådet sin administrasjon er sekretariat for dette arbeidet.

Når det gjeld utvikling av tenester og tenestenivået i kommunane er det viktig at digitalisering blir integrert i alle ledd. For tida vert det jobba med rullering av felles

digitaliseringssstrategi der eit viktig mål er å utnytte digital teknologi til å forbetre tenester og arbeidsprosessar. Det som ligg til grunn i digitaliseringssprosesser er ei god informasjonsforvalting.

Når det gjeld helse og omsorg, vil det vera 96 årsverk ledig innan helse og omsorg i perioden 2024-2027 i Vest-Telemark. Tal årsverk inkluderer dei som kan gå av med pensjon ved fylte 62 år i 2027. På bakgrunn av desse tala er det viktig å ha fokus på å behalde tilsette gjennom å satse på kompetanse og attraktive arbeidsplassar, slik at ikkje kommunane får stor «turnover» i tillegg til dei som går av med pensjon. Det er verdt å merke seg at dette er tal som byggjer på dagens nivå på helse- og omsorgstenestene.

Universitetet i Sør-Aust Noreg (USN) har sendt signal om at dei ynskjer å prioritere desentralisert sjukepleiarutdanning, men at det har vore utfordrande å få nok kvalifiserte søkerarar.

Samarbeid skjer og mellom kommunane i tematiske forum og nettverk for å utvikle dei kommunale tenestene.

Visjon: Vest-Telemark – ein levande region

Satsingsområda i handlingsplanen er:

- Regional utvikling
- Klima
- Næringsutvikling og offentleg tenestetilbod
- Samferdsel
- Digitalisering og tenesteutvikling
- Kompetanse og rekruttering

Regional utvikling

Målsetting: Vest-Telemark skal vera ein attraktiv region å bu, besøke og arbeide i.

Tiltak:

- Samarbeide om og synleggjera Vest-Telemark som ein felles bu- og arbeidsmarknad gjennom m.a.:
 - Vest-Telemarkrådet si heimeside der ein informerer om det interkommunale politiske rådet, småbruk til sals og utleige, ledige stillingar, arrangement.
 - Utarbeide og utvikle tiltak for å fremje småbruksprosjektet gjennom auka ressursar.
 - Arrangere Vest-Telemarkkonferansen i februar kvart år.
 - Samarbeide med Vinjelosen og Fortidsminneforeninga om pilotprosjektet «Ljos i gamle hus».
- Vest-Telemarkrådet skal vere ein aktuell og tydeleg aktør i arbeidet med å utvikle Vest-Telemark ved å:
 - Sikre god samhandling og kommunikasjon mellom dei ulike forvaltningsnivåa, spesielt inn mot fylkeskommunen og statsforvaltaren.

- Styrke påverknadsarbeidet både politisk og administrativt i høve regionen sine interesser t.d. gjennom høyringsuttaler, jamlege møte med telemarksbenken, statsforvaltar og fylkeskommune.
- Ha eit tett samarbeid med andre regionråd for å utveksle erfaringar og gode arbeidsmåtar.
- Gjennomføre årlege regionale samlingar for dei kommunale ungdomsråda der m.a. realisering av tiltak i Nullvisjonsplan blir drøfta.
- Initiere, skaffe ekstern finansiering og gjennomføre relevante prosjekt for regionen t.d. Bygdevekstavtale, God agronomi i det grøne skiftet.
- Stø opp om kulturtiltak som fremjar kjennskap, identitet og samhandling.

Klima

Målsetting: Kommunane skal redusere det totale klimafotavtrykket frå eiga verksemd, ta vare på naturmangfaldet og vere pådrivarar for klimavenlege løysingar i regionen i samsvar med nasjonale føringar og målsetjingar.

Tiltak

- Koordinere omforeinte regionale tiltak med forankring i dei sju satsingsområda i klimaplanen. Satsingsområda er arealforvalting, jordbruk, skogbruk, sirkulær økonomi, Enøk, transport og innkjøp.
- Etablere eit 3-årig berekraftsprosjekt.

Næringsutvikling og offentleg tenestetilbod

Målsetting: Fremme næringsutvikling og styrke kvaliteten og tilgjenge av offentlege tenester i Vest-Telemark for å skape ein livskraftig region.

Tiltak

- Legge til rette for næringsutvikling med grunnlag i lokale ressursar som t.d. kompetanse, kraft, areal, skog og jord.
- Styrke og utvikle nærings- og rådgjevingsapparatet i Vest-Telemark, og vidareføre samspelet mellom regionrådet og dei næringsansvarlege i kommunane.
- Vidareføre ein profesjonell etablerarteneste ved å ha ansvaret for Start Opp-Tenesta
- Medverke til at felles reiselivsstrategi blir gjennomført, og at planlagt handlingsplan blir utarbeidd.
- Syte for at regionen blir sertifisert for «Merket for berekraftig reisemål» og at resertifisering startar opp innan tre år.
- Sikre at jordskifteretten og tingretten framleis er lokalisiert i Kviteseid.
- Støtte om arbeidet for ei base for luftambulanse i regionen.

Samferdsel

Målsetting: Sikre gode samferdselsløysingar for Vest-Telemark.

Tiltak:

- Synleggjere regionens infrastrukturbbehov gjennom faktaoppbygging og formidling.
- Vidareutvikle felles strategiar for vegutbygging og skape alliansar for desse.
- Arbeide for auka løvvingar til fylkesvegane i regionen.
- Medverke til at viktige prosjekt på E134, rv 36 og rv 41 blir bygd ut raskast mogleg.
- Grøn mobilitet – samarbeide med fylkeskommunen om kollektiv transport i område med lågt passasjergrunnlag/flexiløysingar.
- Arbeide for gode kollektivløysingar t.d. ekspressruter, togtilbod.

Digitalisering og tenesteutvikling

Målsetting: *Vest-Telemarkrådet skal medverke til digitalisering og tenesteutvikling i kommunane.*

Tiltak

- Digitaliseringsstrategien for Vest-Telemark ligg til grunn for prioriterte arbeidsområde som digitaliseringsutvalet skal jobbe med.
- Gjennom aktiv deltaking i overordna regionale nettverk, som t.d. DigiTV, for å halde seg oppdatert på nasjonale retningslinjer og fremme digitale tenester.
- Etablere og koordinere fagnettverk og forum mellom kommunane for å stø opp om samarbeid og erfaringsdeling innan digitalisering i dei ulike kommunale sektorane.
- Medverke til heilskaplege, trygge helse- og omsorgstilbod i regionen med brukaren i sentrum.
- Sørge for at velferdsteknologi blir ein integrert del av tenestetilbodet i Vest-Telemark.
- Medverke til kompetanseheving i kommunane når det gjeld velferdsteknologi og annan digital teknologi.

Kompetanse og rekruttering

Målsetting: *Legge til rette for kompetanseutvikling og strategisk rekruttering i Vest-Telemark, med sikte på å styrke fagmiljøa, trygge tilgang til kompetent arbeidskraft og bidra til ei dynamisk og konkurransedyktig samfunnsutvikling.*

Tiltak

- Samarbeide med utdanningsinstitusjonar, spesielt USN, for å styrke tilbodet av relevante utdanningsprogram og kurs, fleksible utdanningstilbod, inkludert etter- og vidareutdanning.
- Arbeide for etablering av desentraliserte vidareutdanningstilbod for å gjere kompetanseheving tilgjengeleg lokalt, regionalt og i fylket.
- Bidra til å styrke Vest-Telemark vidaregåande skule og støtte opp om yrkesmessa på Dalen.
- Bygge opp under inkluderande arbeidsplassar og mangfald gjennom prosjektet «Inn i arbeid».

Arbeidsprogram for Vest-Telemarkrådet 2022 – 2023

VISJON: VEST-TELEMARK - EIN LEVANDE REGION

Vest-Telemark skal vera ein levande region der opparbeidd identitet og kultur vert vidareført saman med innovasjon og nyskaping. Gjennom samhandling over kommunegrenser skal vi gjere regionen attraktiv for busetnad, arbeid og oppleveling.

Det er ei overordna målsetting å auke nettverksbygginga og påverknadsarbeidet i høve til regionens interesser.

Mål 1: Vest-Telemarkrådet skal vere ein aktuell og tydeleg aktør i arbeidet med å utvikle Vest-Telemark

Tiltak:

- Vera ein pådriver for berekraftig samfunns- og tenesteutvikling for innbyggjarane
- Sette viktige politiske saker på dagsorden og jobbe for gjennomslag for desse
- **Organisere Vest-Telemarkrådet i tråd med gjeldande lovverk**
- Sikre god samhandling og kommunikasjon mellom dei ulike forvaltningsnivåa, spesielt inn mot fylkeskommunen
- Utvikle og koordinere fagnettverk mellom kommunane
- Bidra til å profilere Vest-Telemark som ein attraktiv region å bu, etablere seg i og besøke
- Gjennomføre ei årleg regional samling for dei kommunale ungdomsråda
- Ha eit tett samarbeid med andre regionråd for å utveksle erfaringar og gode arbeidsmåtar
- Arrangere Vest-Telemarkkonferansen

Mål 2: Auke innbyggjartalet og skape fleire arbeidsplassar

Tiltak:

- Samarbeide om og synleggjera Vest-Telemark som ein felles bu- og arbeidsmarknad
- Vidareføre ein profesjonell etablerarteneste
- Bidra til å styrke Vest-Telemark vidaregåande skule
- Vera pådriver for fleire desentraliserte vidareutdanningstilbod
- Stimulere til rekruttering av arbeidskraft og **auka intak av lærlingar**
- **Gjennomføre felles stillingsslepp av ledige jobbar og læringsplassar i regionen**
- Stø opp om kulturtiltak som fremrar kjennskap, identitet og samhandling
- **Arbeide for eit bygningsvernsenter lokalisert til Vest-Telemark Museum**
- **Slutføre småbruksprosjektet og sikre gode rutinar for oppfølging i samarbeid med kommunane**
- Legge til rette for næringsutvikling med grunnlag i lokale ressursar
- **Auke tilgangen på risikokapital og offentlege verkemiddel til regionen**
- Styrke og utvikle nærings- og rådgjevingsapparatet i Vest-Telemark, og vidareføre samspelet mellom regionrådet og dei næringsansvarlege i kommunane
- Koordinere regionale satsingar med forankring i klimaplanen for Vest-Telemark

- Få på plass ein regional reiselivsstrategi for Vest-Telemark, og bidra i arbeidet med å sertifisere vår region som eit berekraftig reisemål
- Initiere, skaffe ekstern finansiering og gjennomføre relevante prosjekt for regionen
- Medverke til å oppretthalde og utvikle kompetansemiljø i regionen
- Sikre at jordskifteretten og tingretten framleis er lokalisert i regionen

Mål 3: Sikre god infrastruktur i og gjennom Vest-Telemark

Tiltak:

- Synleggjere regionens transport- og infrastrukturbehov gjennom faktaoppbygging og formidling
- Vidareutvikle felles strategiar for vegutbygging og skape alliansar for desse
- Arbeide for auka løvvingar til fylkesvegane i regionen
- Medverke til at viktige prosjekt på E134, rv 36 og rv 41 blir bygd ut raskast mogleg
- **Arbeide for høgfartsbane over Haukeli**
- **Arbeide for full breibands- og mobildekning**
- Arbeide for ei base for luftambulanse i regionen

Mål 4: Vest-Telemarkrådet skal medverke til tenesteutvikling og kompetanseheving i regionen

Tiltak:

- Gjennom prosjektfinansiering medverke til styrking av prioriterte satsingsområde i samsvar med nasjonale føringar
- Medverke til meir effektiv og heilskapleg gjennomføring av digitaliseringsprosjekt gjennom digitaliseringsutval, digitaliseringsstrategi og handlingsplanar
- Medverke til heilskaplege, trygge helse- og omsorgstilbod i regionen med brukaren i sentrum
- Sørge for at velferdsteknologi blir ein integrert del av tenestetilbodet i Vest-Telemark
- Medverke til kompetanseheving i kommunane og blant innbyggjarane når det gjeld velferdsteknologi og annan digital teknologi

Sak 37/2023

Møte med stortingsbenken 14. november 2023

Det er avtalt med Lene Vågslid om møte mellom Vest-Telemarkrådet og telemarksbenken tysdag 14. november 2023 kl. 16.00-18.00 i Oslo.

Hovudtema på møtet med benken 23. mai 2023 var:

- 1) NTP
- 2) Statsbudsjettsaker
- 3) Kortreist kraft - bruk av kraft til industri i nærområdet der krafta vert produsert og nettapet redusert

Oppsummering frå møtet med telemarksbenken 23. mai 2023:

Som tidlegare praksis ba Vest-Telemarkrådet benken om å koma med tilbakemelding frå sist møte. I forkant vart det sendt ut eit notat til stortingsrepresentantane som kort oppsummerte kva Vest-Telemarkrådet ynskte tilbakemelding på.

NTP innleiing ved ordføraren i Kviteeid Bjørn Nordskog:

- Store utfordringar og kostnader på veg
- E-134 – betydning
- Doppeltspor Vestfoldbanen
- Fylkeskommunale vegar – oppmoding om større budsjett på statsbudsjettet
- Sekkepostar knytt til riksvegar

Korleis har benken fulgt opp oppmodinga om auka budsjett til fylkeskommunen og budsjett for sekkepostar til riksvegar?

Statsbudsjettet innleiing ved ordførar i Fyresdal Erik Skjervagen:

- Ressurskrevjande brukarar - 1 til 1, eller 2 til 1, kan bli veldig krevjande økonomisk.
Løysinga kan vera øyremerka midlar- vil kunne vera fornuftig.
Svær utfordring for små kommunar
- Barnevernenesta er og vel så krevjande økonomisk spesielt etter barnevernsreforma.

Korleis har benken fulgt opp dei krevjande økonomiske utfordingane til kommunane knytt til ressurskrevjande brukarar og barnevernet?

Kortreist kraft innleiing ved ordførar i Tokke Jarand Felland:

- Enorme mengder kraft som Grenland treng blir produsert i Vest-Telemark.
- Eit innspeil til benken og statsråden er å bidra i kommunikasjon og be selskap om å etablere seg der det er mykje kraft. Vest-Telemark brukar kun 55 GWh av dei 6,6

TWh som blir produsert. 95% blir sendt ut. Kanskje ein kan redusere noko ved å etablere produksjon der krafta er. Slepp på den måten utbygging av kraftnett og nettap. Fordel er fleire lokale arbeidsplassar. Verdiskapinga er viktigare enn innteninga, sjølv om den er også viktig.

Korleis har benken fulgt opp innspelet med å etablere produksjon der krafta er?

Vest-Telemarkrådet bør avklare i møtet av 17. oktober kven som tar ansvar for å innleie til dei ulike tema som skal bli tatt opp med benken. Arbeidsutvalet foreslår eit slikt opplegg:

- 1) Presentasjon
- 2) Utfordringar i den enkelte kommune i Vest-Telemark ved ordførarane
- 3) Tilbakemelding frå benken gjeldande møtet 23. mai 2023
- 4) NTP 2025-2036 Haukelitunnelen og Meheia ved Jon Rikard Kleven
- 5) Statsbudsjett-konkretisering av tema ved Erik Skjervagen
- 6) Utviklinga av partnarskapet i NAV. Statleg styring og kommunale konsekvensar ved Ulf Pedersen
- 7) Fastsette møtetidspunkt. Når er det best for benken å ha møte?

Framlegg til vedtak: I møtet med telemarksbenken 14. november 2023 vert saklista slik:

- 1)Presentasjon***
- 2)Utfordringar i den enkelte kommune i Vest-Telemark ved ordførarane***
- 3)Tilbakemelding frå benken gjeldande møtet 23. mai 2023***
- 4)NTP 2025-2036 Haukelitunnelen og Meheia ved Jon Rikard Kleven***
- 5)Statsbudsjett-konkretisering av tema ved Erik Skjervagen***
- 6)Utviklinga av partnarskapet i NAV. Statleg styring og kommunale konsekvensar ved Ulf Pedersen***
- 7)Fastsette møtetidspunkt. Når er det best for benken å ha møte?***

Sak 39/2023 Konstituering av interimstyre 17. oktober - 5. desember 2023

I samband med omorganisering til interkommunalt politisk råd, har kommunestyra vedteke samarbeidsavtala. Eit tilleggsvedtak i saka er: Vest-Telemarkrådet konstituerar seg sjølv i første møtet etter kommunevalet – det må veljast ein leiar og nestleiar fram til ordinært val i tingmøtet 5. desember 2023.

Kommunane har og vedteke at i ny organisasjon skal leiartitlane vera: regionleiar og regionnestleiar.

Valnemnda for inneverande periode har slik samansettning: *Jon Rikard Kleven, Vinje kommune, Jarand Felland, Tokke kommune, og Rikke Raknes, Seljord kommune*

Til orientering ligg ein oversikt over tidlegare regionordførarar og regionvaraordførarar ved saka.

Innstilling frå valnemnda er:

Som konstituert regionleiar for perioden 17. oktober -5. desember 2023 vert valt:

Ordførar Tarjei Draugedal, Kviteseid kommune.

Som konstituert regionnestleiar for perioden 19. oktober -5. desember vert valt:

Påtroppande ordførar Solveig Sundbø Abrahamsen, Seljord kommune.

Det er Fyresdal sin kommunedirektør Ulf Pedersen som står for tur som leiande kommunedirektør og medlem av arbeidsutvalet. Dette er styrt av ein turnus og skal ikkje veljast av rådet eller tinget.

Framlegg til vedtak: *Som konstituert regionleiar for perioden 17. oktober -5. desember 2023 vert valt: Ordførar Tarjei Draugedal, Kviteseid kommune.*

Som konstituert regionnestleiar for perioden 19. oktober -5. desember vert valt: Påtroppande ordførar Solveig Sundbø Abrahamsen, Seljord kommune.

Oversikt leiarar av regionrådet 1994 – 2023

Periode	Leiar	Nestleiar
1994 – 1995	Inge Fjalestad Kviteseid	Kari Kile, Fyresdal
1996 – 1997	Birger Nygård, Tokke	Kari Kile, Fyresdal
1998 - 1999	Øyvind Tveit, Nissedal	John Kleivstaul, Seljord
2000 - 2001	Øyvind Tveit, Nissedal	Børre Rønningen, Vinje
2002 - 2003	Edvard Mæland, Seljord	Børre Rønningen, Vinje/ Karin Maria Larsen, Kviteseid
2004 – 2005	Saamund Gjersund, Fyresdal	Arne Vinje, Vinje
2006 – 2007	Arne Vinje, Vinje	Olav Urbø, Tokke
2008 – 2009	Olav Urbø, Tokke	Olav Tho, Hjartdal/ Anne-Nora Oma Dahle, Nissedal
2010 – 2011	Anne-Nora Oma Dahle, Nissedal	Torstein Tveito, Kviteseid
2012 - 2013	Torstein Tveito, Kviteseid	Erik Skjervagen, Fyresdal
2014 - 2015	Jon Svartdal, Seljord	Erik Skjervagen, Fyresdal
2016 - 2017	Erik Skjervagen, Fyresdal	Jon Rikard Kleven, Vinje
2018 - 2019	Jon Rikard Kleven, Vinje	Jarand Felland, Tokke
2020 - 2021	Jarand Felland, Tokke	Halvor Homme, Nissedal
2021 – 2023	Halvor Homme, Nissedal	Bjørn Nordskog, Kviteseid